

مکرمه

۱۸ نجی سنه

غرمه جادی الاخر ۱۳۱۵

جزو، عدد : ۷۱

پارسدن تحریرات مخصوصه

بر مسئله تاریخچه که بیوک (ناپولئون) دورینه مدخلدر

بر نطقدن مستخرج بر فقره : (ناپولئون) بوناپارتک فرانسه به درجه محبتی . (براغ) قونفره سنک مقررانته قارشی خط حرکتی ، خطای اکبری . - یو نقطه ده اختلاف مورخین ، بو اختلافدن متولد مسئله تاریخچه ، بو مسئله ناک صورت تشریحی ، طرز تحریر متنه دائر بعض افادات عمومیه .

دون فرانسه انجمن دانش کیرنده مورخ مشهور (۱) (واندال) جواباً ادبای - حکمدان قوت (۲) (دوسونویل) شو سوزلری سویله یوردی - ، (ناپولئون) دن ، بۇ داهیه ناک فرانسه به مرتبه محبت و خدمتدن ، عمومیته هویت و معنویاتندن بحث اقولونیور . (واندال) بۇ صاحب دهانک هر نقطه نظر دن جدی بر مشتاقی ، حیرانی ، مدافعیدر . (دوسونویل) ایسه بعض خصوصیاتده بک زیاده معارضیدر : -

نشر ایلدیگی اوج بیوک جلددر .

(۲) d'Haussonville بینه انجمن دانشک

اعضای بنامندیدر . ارباب اصالتدن ، محافظه کار . راندن بر ادب حکیمدر . اکثراً مسائل اجتماعیه ایله اوغراشیر . محبت شفقت دائر مقاله لریله مشهوردر .

(۱) Abert Vandal مشاهیر مورخین

زمانه دندرکه ، کچنده انجمن دانش کبیره اعضا اولدی ، قرق درت یاشنده در . بالخاصه فرانسه ناک شرقزله و روسیه ایله مناسباتنه دائر قلم یورو . تمشیدر . الکس گوزل اثری ، انفس آناری Napoléon 1er et Alexandre 1er (یعنی برنجی ناپولئون و برنجی اسکساندر) ده

» (۱) (استاندال) . که بؤ داستانك، یعنی (ناپولئون) داستان ظفر و خوارقك ايلك بسته کارلر ننددر ؛ بؤ داهیه نك بر س سودازده کبی رفق و رقتله فرانسه یی سودیگی سویله یور . بؤ افاده تماماً صحیحیدر ؟ دها طوغریسی فرانسه دگلمیدی که بؤ سردار خارقه کرداری بر سودازده کبی رفق و رقتله سودی ، بر جوق سرانجام خونین کچیردکن صکره گونك برنده بؤ بگری صاری ، کوزلری پارلاق کنجه مفتون اولیوردی . اوده آکا توجه ، التفات کوستردی ؛ پیاله پیاله شان و شرف صوندی . سردار نه طرفه کییدی ، گیتك ایسته دیسه فرانسه آکا رام اولدی ، اوت ، اوده مقابله بؤ مفتون مطبعی سویوردی . فقط هانی ، اوللری نصل بر دره بگی قلیغنی صاغه ، صوله اورمق ، آصمق ، کسمك ایچون سورسه ایشته اوده اویله سویوردی . اوت ، سویوردی . بر نوع غرور و منتله سویوردی .. هانی بر قادین بر ارککی سور ، اوده بؤ محبت به الطبع حسن مقابله ده بولنور . ایشته بویله سویوردی .. فقط اجدادیمزك قائنده جولان ایدن سودای عمیق وطنه سومه یوردی . نصل بویله سومه ییلردی ؛ کندی افاده سنه کوره وطن اصلسی هلاک اولورکن دنیا به گامشمیدی ؛ بر آراق سلطنت عثمانیه خدمته گیرمگه بیله تشبث ایتمه شمیدی ؛ حتی (۲) (۱۸ برومر) دن ایکی سنه اول (۳) (مییو ده ملیتو) به شو سوزی سویله مه شمیدی ؛ « قرار ی ویردم : رأس اداره به کچه مزسم فرانسه یی ترک ایدیورم » . (۴)

» بر کون گلدی که وطن نایسنه درجه محبتی موقع تجربه به قوندی . بوده هانی

(۲) وقعه معلومه تاریخیه درکه (ناپولئون)ك قونسولوس صفتیه مبدأ حکومت حاکمیتیدر (۹ تشرین ثانی ۱۷۹۹) تاریخنه تصادف ایله ، فرانسه تاریخنده (قونسولا) ، یعنی قونسولساق دیدکاری دورك ابتداسیدر ،

Miot de Melito (۳)

(۴) ناپولیونی بو قرارندن حایدبران ادبای حکمدان مشهور وولنه یدرکه - گیتمه ، فرانسه سنك قدرتی طاقیه جقدر - دیش ویدیگی گی اولمشدر . لطایع .

(۱) (Stendhal) بو عصرك ابتدایسنه طوغری یاتشمش مشهور بر حکابه نویسدرکه ، بو گون هان مستحضر مسلك حقیقیون عد اولنیور ، اصل اسمی (Henri Beyle) در . اگ گوزل اثرلری (Le songe et le noir) ایله (Chastreux de Parme) در . بر حکابه نویسمز برنجی اثرك اسمنه تقلیداً بر حکابه سنه (ماتی ، سیام) عنوانی ویردی ، اینکجه اثر ایسه او درجه حقیقی ، اوزمانك انتالیاسنه دائر اویله تصورات جیده ایله مالیدرکه ، اگ بیوک مرز خلرجه بومباحثه عادتاً مستشهد اتنددر

برنجی دفعه اوله رق لوای اقبالی تا (نیه من) دن (رن) ه قدر قیامه گلن آلمانیا آره سندن رجعته قویولدیغی زمان ایدی . اتفاق اعادی و عادیات عاقبت بۇ دهاییه غلبه چالمشدی . چونکه استیلای جهان خیال محالنه قارشى عقل سلیم دیدکاری سلاح . نامغلوب شئونى سپر ایدیوردی . فقط اون بش سنه نك متمادی مغلوبلری شو ظفره او درجه معتمد دگملردی . آرسلانك برصوت ثانیه سندن تخاشی ایدیورلردی . (ناپولئون) او زمان (درسد) ده توقف ایتمشدی . حریفلر کندیسنه صلح تکلیف ایتدیلر . بر صلح که فرانسیه (بلجیقا) بی ، (هولاندا) بی ، (رن) ایالتلری بر اقیوردی . شه یوق ، آرتق او (۱۸۱۱) ده کی قوص قوجه اقلیم ، یوز الی ولایتله (۱) (جنوره) ، (هامبورغ) ، (روم) کی محشم مقر اداره لريله الده قالمیوردی . فقط فرانسه حدود طبیعیه سی تا ابد قازانمش اولیوردی ، شوق و حیات بی نهاییه سیاستك وادی نیسیانه صوقدینی اصول و عادات قدیمه سیاسیه سنه رجعت ایدیوردی . چونکه او بر ملتسلرك عکسنه اوله رق اخلاقی ، قلبی جذب و جلب وتمثیل ایتمدن اول بر مملکتی اصلا بنه مامك فرانسه نك مدار فخر و شرف ایدیسیدر . (پراغ) (۲) قونفره سنده کی مستشار صادق و خاصی (۳) (قوله نقور) او وقت

شمعی بوهیانك ، یعنی چهستانك مرکز اداره . سیدر . (۱۸۱۳) قونفره سی اشته بوشهرده تجمع ایلدی .

(۲) Colaincourt ناپولئون دورینك رجال اکابرندن بر صاحب سیاستدرکه ، بالاخره duc de Viceuce عنزانى احراز ایلدی . اولاً فرانسه نك (پترسبورغ) ده سفیری ایدی ، صکره خارجیه نظاری اولدی . (ناپولئون) ك (الب) آله سندن عودتده ، معروف (یوزگون) اثناسنده خارجیه نظارتی ایفا ایدن بو ذات ایدی . بته بودورك سیاسیو . نندن مشهور (تاله بران) دن ده اآز قدرت سیاسیه ، لکن ده ا جوق صدق اخلاق ایله ، وفا و حینله آبریار .

(۱) Rome, Hambourg, Genève برنجی امپراطورلك تحت حاکمیتده کی ممالکدن ، شهرلردن شو معتمد خطیبك یا لکتر بواجنی ذکر ایتسی یا شو بلادك عظمت تاریخیه سنه مبدیر ، یا خود (ناپولئون) ك تأسیسات مهمه سندن ایتالیا قرالغیله ، رن هیئت متحده سنه برده (رده بولیک هلموتیک) دیدکاری اسویچر به کنایه در . چونکه فرانسه امپراطوری او زمان شو برنجی تأسیسك قرالی ، ایکخیینك حامیسی ، اوخچیانك مصلحی ایدی : Royaume d'Italie, Confédération du Rhin, République helvétique, roi, protecteur, médiateur . بالاخره بو تأسیسادن برنبده بحث ایده جگیز . (۲) Prague آوستریا شهرلنددرکه

(نابولئون) ه شو سطرلری یازیوردی : « حشمت‌آب ، بؤ مصالحه بلکه عزت نفس‌گن
ایچون کراندر ، فقط شانگزه قطعاً نقیصه‌گنیرمز ، چونکه فرانسه‌نک وسعت و عظمت
حقیقه‌سینه خلل ویرمیور . » لکن (نابولئون) بو مستشار مؤتمنی دیکله‌مدی .
(قوله‌نقور) ک صدق و وفا و بصیرتی سزدن اعلا کیمسه میدانه قوی‌مادی . بر قاج
کون اول (مترنج) ه سویله سویله‌ین (نابولئون) دکلیدی ؟ « سزک حکمدارلریگن
اریکه‌پرا اوله‌رق جهانه گل‌دیلر .. یگرمی کره مغلوب اولورلر . یسه پایتخت‌یرینه
دونه‌بیلرلر . بن بویله یابامام . چونکه سکرمدن گورمه ، توریدی بر عسکریم .
حکمم ، حاکمیت قوتدن دوشدیکم ، آرتق خوف و هراس ایراث ایده‌مدیکم کون الدن
کیتدی دیکدر » بوسبیلره مبنیدرکه مصالحه‌مکلفه‌نی رد ایلدی . او کون (نابولئون)
یا فرانسه‌نی ، یا نفسی ، ایکیدن برینی فدا‌ده مضطر ایدی ؛ نفسی فدا ایده‌مدی ،
فرانسه‌نی ایتدی . »

ایشته بیوک (نابولئون) ه الک جدی بر صورتده عطف اولنان خطیئاتک
اکبری ، الک عفو اولخمازی شو بر قاج سطرده ادیبانه ، بلکه‌ده حکیمانه برقله خلاصه
اولنیور . ذاتاً زمانگزه گنجیه قدر بر چوق مورخلر بو مسئله‌نی حاده تدقیق‌دن
کچیردیلر ، اکثریتله هب او داهیة حربی بونگچون موآخذه ایلدیلر . شمعی بعض
مورخین مدققین بؤ موآخذه‌نک بی‌اساس اولدیغنی وثائق و دلایل حقیقه‌یه استناداً
ادعا ایدیور ، کنه‌وقایعه ، مشیت شئون و اموره گوره (نابولئون) ایچون او زمان
بشقه درلو حرکت ایتمک محال‌اندن اولدیغنی بیانه قدر واریور ، حتی اعدانک شو
تکلیف ایتدیگی مصالحه‌نی ، (۱) (دزد) مکالمه‌لرینی ، بؤ انصاده کی متارک‌کی ،
(براغ) قونفره‌سنی وقت قازانق ایچون ترتیب اولشمش بر مضحکه ، حیله کارانه بر
مضحکه عد ایدیورلر .. ایشته عین مسئله تاریخیه ایچون ایکی بیوک فکرکه ، بر برینه
طبان طبان ضددرلر . بؤ فکرلری اوزون اوزادیه تعمیق ایلرسه‌ک : اولا . —
(۱) Dresde صاقسونیا قرالغنه‌نک مقر اداره‌سیدر . صاقسونیا قرالی (نابولئون) ک
متفق خاص و فاکاری ایدی ، او قدرکه زوال‌یده بیله و فاسقده ثابت قالدیده بو بوزدن
خساره اوغرا دی .

بر صفحه کبرای تاریخی، بیوک (ناپولئون) دورینی هر درلو الوان اقبال و زوالیه،
ولو شویله بر قوش باقیشی اولسون، کوزدن کچیرمش اولورز؛ ثانیاً . - بوعصرک
ابتداسنده حکم سوردرک محور سیاسیات عالمده آز، چوق ایز برافان بعض رجال-
تاریخیه نك ماهیت و مزینتی الك صریح افعالیله آكلارز؛ ثالثاً . - فرانسه سیاستنده
تا اوتهدن بری دوام ایده گان ایکی مجرای هر درلو جلوه لریله واضحاً کوریرز .
رابعاً - تاریخ، مورخلك نصیلدر؟ بوشعبه عرفاندن مقصود اساسی نهدر؟
زمانزك باجلله تبعاتندن استفاده ایله بر نبذه اوکده نیز .

بونکچون اول امرده موضوعی دها واضح بر صورتده بسط ایلك، ذکر
کچن ادیب حکیمک بیانات مجمله عالمده سیله اکثفا ایتماک مقتضیدر . . مسئله
بویله جه عیاناً وضع ایلدکن صکره تا ابتدادن انتهایه قدر (ناپولئون) دورینی بر
چوق دقائق تاریخیه ایله برابر تفصیله قویولا جغز؛ بوشعبه لاتمزدده حالاً الك بیوک
اعتبار قازانمش مورخلردن مستشهدات کثیره جگز . خلاصه بر طرفدن غایت
شمول و وضوح ایله عرض مرامه جالیشه جغز کبی، دیگر جهتندن ده هر کتابده
بولنه بیلیر مباحث عادیه دن زیاده بر چوق مطالعه و تدقیق ایله الده ایدلمش افکار-
و معلوماته استناداً قلم یوریده جگز . . آنجق موضوعز عادتاً بر دریادر، بر دزیای-
عرفان و بیاندز . . فرانسزلرک (دیفره سیون) دیدکلری، درددن، تپهدن، طرزینه
بسیون دوقولمدن بولجهدن معقول، مفید بر صورتده قطره چین اولمق بیوک بر
معرفت، بر مهارتدرکه، اوده بزده بالطبع مفقوددر . بویله بر طبقه تاریخیه نك او
قدر صفحاتی وارکه، بونلردن برینی بحق تصویر ایچسون فیرجه بی اوبرلرینه ده
طوقوندر مامق عادتاً محال کبی، مهارت صفحه اساسیه دن اصلاً آیرلامقسه برابر،
صفحات سائرده دن ده برر نبذه، رنگ ویرمکدر، تاکه محصول مفید اولسون،
عیان اولسون . لوحده نامکشوف هیچ بر نقطه قالماسون . . بر طلوع تصویر
ایدیورسکر دکلی؟ اثریکزده کونشی هر درلو شعشه و معالیسیله کاملاً کوستریرسکر .
فقط بوشعبه بولوطلری، باشند باشه سمایی، زمینی، گلری، گلستانلری،
موجهلری، دریالری ده آز، چوق کوستر مزیمیسکر؟ ایشته بوشعبه اوبرینه

بگزر . مع منافیه بزده بؤ نوع آثار تاریخیه يك مبذول اولمادیغی ایچون موضوعمیزك
ایپ اوجنی غائب ایتماکله برابر صاغدن ، صولدن بحث آچغنی ده اوقدر مقصوده
منافی کور میورز ..

ایکنجی بر محظورده اسماء خاصه نك صورت کتابتیدرک ، بونکچون ترکلمیزه
اجنبیلک قاریشدر مقده کی تنفر معلومیزی بر طرفه براقه رق ، بویله کله لرک ، حتی بعض
مشهور عبارده لرک فرانسوزجه لرینی ده آریجه ذکر ایدیه جگیز .

برده اساساً مقصودیمز معروف بر مسئله نی الیه ایدرک بر مدخل تاریخ وجوده
کتیر مک اولدیغی ایچون اصحاب مطالعه یه زمان زمان حاشیه طرزنده بعض مأخذلر ،
مرجملر کوسترمکدن چکنمیه جگیز . . حتی بعض اشخاص ومسائل یسنه بؤ طرز
حاشیه ایله توضیحه چالیشه جغیز . بؤ یولده مقاله لرله ، مدخللرله ، مفتاحلرله توشیج فکر
ایلمدکجه مطالعات تاریخیه دن اوقدر بیوک استفاده حاصل اولماز . اویله اؤمارز که
توفیق خدا راهبر اولورده شوو صحیفه لرده ، ولوبویله قیریق ، دؤکوک صورتده
اولسون ، یازمق ایسته دکاریمیزی یازا بیلیرسه ک برنجی (نابولئون) دورینی جدی
صورتله تتبع بیورمق ایسته یین ازباب شهابمزه اولدقجه ایشه یارار بر یول آچمش ،
هیچ اولمازسه بؤ وادی فسیحده اوزاقدن اوزاغه بر لمعه ، بر نور ، بر هدف
کوسترمش اولورز .

(۱۸۱۳) محارباتی، متفقر و (نابولئون)، (لوچن، بوچن) مظفریشلری... آوستریانک و ساطی، خط حرکتی، منویاتی... متارک، طرفینک احوال و آمالی، (نابولئون) افکار و ملاحظاتی، (مترنخ) ک تریبانی... مقصد اساسی، توسیع و تجدید اتفاق، شرائط صلیه... (مترنخ) ایله (نابولئون) ک (درسد) ملاقاتی، حرص و حدتک مضرتی، غفلت نتیجه ملاقات... (براغ) قونفره سی، اصلی و فصلی، (اولتیماتوم)، اعلان حرب، عاقبت.

(موسقووا) حریقندن، روسیه رجعت قهقریه سندن صکره (نابولئون) خاطر و خیاله صیماز بر دهای عجیب حرب ایله کندینی طوبیلا دی. (۱۸۱۳) یازنده، آلمانیا ساحه سنده متفقره قارشی محارباته، مهاجمانه قویولدی. متفقر کجیدی؟ روسیه لیلر، پروسیا بلر ایدی که، ال له ویرنجه (۲۲۰۰۰۰) نفری بولیورلردی، فی الحقیقه (نابولئون) کده (۲۰۰۰۰۰) عسکری واردی؛ لکن بؤ اردونک چوغی موسقووا سفر فلاکتخوردن صکره عادتاً ییلفین، یورغون ایدی.

متفقر (هامبورغ) دن (درسد) قدر Elbe (الب) نهری وادیسینک حاکمی ایدیلر. (ارفورت) Erfurt قصبه سینه طوغری یوزیوزلردی. بؤ قصبه ده دکلای ایدی که، اوچ سنه اولی روسیه ایمپراطوری ایله فرانسه ایمپراطوری، یعنی برنجی (نابولئون) ایله برنجی (آلکساندر) باش باشه ویردک بر اتفاق عقدینه، ده طوغریسی ایکی سنه اولی (تیلزیت) Tilsith ده منعقد بر اتفاق تجدیده قویولدیلردی. لهستانی، شرقی، جهانی آرالرنده قردشجه سنه تقسیم ایتک ایسته یورلردی.. لکن بر درلو اویوشامایورلردی.. حتی بر آراق بؤ مکلمات دورادور ائاسسندده قوجه قورسیقه لی چارک حرص خلا قگیرانه سندن، طمع و مطالبندن حدته گلرک قورسیقه اخلاقه اتباعاً باشندن قالپانغی چیقارمش، یره آتمش، چوجق کبی چیکنه مکه

• Sprünner دیگر فرانسجه : Schrader
• برنجی پک مکمل ایسه ده بریکی ده فنا دکل
• الک مکمل راطلس گورمک استر سه گرو-تس
• برتسک Justus Perthes اطلس کبیرینه پانک
• لطایع

(۱) تاریخ مطالعه ایدرکن جغرافیایی اصلا
نظر ملاحظه دن آیرمما ایدر. خریطه حافظه ده
دکله کوز اوگنده اولمیدر. تاریخ انجون
ایکی بیوک اطلس توصیه ایدرز؛ بری آلمانجه

باشلامشندی . « ایکی گونش بر آسمانه صیفاز » دیرلر ایکی ایمپراطور بر اورقیا به صیفایشه مادیلر . ایشته بر ایکی سنه صکره ینه بویله بوغاز بوغازه گلدیلر .

(نابولئون) ک پیشکین جنراللری واردی . فی الحقیقه فرانسه بؤ دور معروفده یتشدردیگی خارق العاده اهل حربی بشقه زمانده یتشدرمدی . ندر اوق محاربیلر ، اوسردارلرکه ، معرکه لرک عادتاً برر خسرو اقبالروی ایدیلر . شو (۱۸۱۳) محاربیلرنده کی فرانسه امرای حربی (اوژن) [۱] Eugène ، (داووت) Davout ، (اودینو) Oudinot ، (ماقدونالد) Macdonalde کبی ظفر شعار سردارلر ایدی .

(نابولئون) ده نیابت حکومتی زوجه سنه ، آوستریا ایمپراطوری برنجی فرانسوانک قیزی (ماری لوئیز) ، تودیع ایله (ارفورت) ، گلدی . (۱۸۰۰۰) کشینک باشه کچدی .

بؤ برنجی مصادمه (وایزنفلس) Weisenfels ده واقع اولدی که مارده شال (بسیدر) Bessières ک مجروحاً وفاتنه سبیت ووردی . مع مافیه روسلر رجعت ایتدیلر . فرانسزلر (لیبسیقه) یه طوغری بورودیلر . (لوجن) Lützen ده بیوک بر محاربه اولدی که ، فرانسزلرک مظفریتله ختامه ایردی . ایشته بؤ محاربه ده درکه مشهور مارده شال (نی) Ney [۲] کنج کنج فرانسز عسکرلرینک آتسه قارشى بش

دیگر شو اوج مارده شال ده شهرت و قدرت عسکریه ایله بنامدر . بودورک فرانسه ده یتشدردیگی رجال حربیه حیرت اقامک قابلی ؟ . ذاتاً فرانسه وار قوم نامیه سی یکن عصرک اواخرنده گوستردی : الک بیوک جنراللر ، دهات وغا : نابولئون ، هوش Hoche ، دهزه Desaix ... عین تاریخده ، (۱۷۶۹) ده طوغیورلر ، غریب تصادف دکلیم ؟ .

[۲] (نابولئون) ک الک گریده امرای . حرسنددر . الک بیوک محاربته بولندی . (۱۸۱۵) ده (نابولئون) - الب آطه سندن عودت ایدرکن قرال اون سکرانجی (لوی) نک قارشى گوندردیگی اردونک قوماندانی بو مارده . شال ایدی . بلیسورز ، اردون نه صورته

(۱) (برنس اوژن) دیکلاری Eugène Bauharnai [اوژن بوهارنه او دورک الک بیوک بر سرداریدرکه (نابولئون) ک اوگی اوغلی ، یعنی ایلاک قاریسی (ژوزفین) ک چو جفیدر . بودمک اخلاق ده شجاعی سرتبه سنده متیندر . حال بوکه (نابولئون) ک آشته سی ، لطف دیده سی ، (نابولی) قرالی معهود (مورا) Murat جسارت ابراز ایتدی اما حسن اخلاق گوستردمدی . قائم برادری دوشر دوشمز . ده (۱۸۱۴) ایتدالرنده گیتدی ، (مترنج) ایله اتفاق ایتدی ، ذاتاً او جهجه ده صهریتی واردی . بوزگون ایتاسنده ینه (نابولئون) دن طرفه دوندی ، عاقبت دیکیش طوتدیرمه بیهرق معلقده قالدیه (نابولی) ده قورشونه دیزلیدی .

کره بربر آرقه سینه جانسپارانه هجومی گورنجه : (بؤ جو جقلر برر قهرماندر
آنلره انسان نرديه اولسه کيدر » ديه باغير مشدر .

بو (لوجن) مظفريقى تا (موسقووا) رجعتدنبرى (نابولئون) ك ايلك عودت -
اقبالى اولدينى ايچون كيفنه كيدييور .. حربك نشئسندن آرتق آتيور ، طوتيور ،
روسلره (تاتار اردؤلر) ديه تحقيرلر صاووردييور .. فقط حقيقتده بؤظفر يك
سوركسز دكلمدى ؟ استرداد اقبال ايچون بؤيله دهانچي ، ظفرلر ايستردى كه آرتق
آكاده نه فرانسهده طاقت ، قدرت واردى ، نده اولايعد ولايحصى متفقلر
ميدان و بربرى .

(نابولئون) بو ظفردن صكره ادرسد . طوغرى يوريركن (بوجن)
Beautzen موقعنده روسلره ، برقسياليلره ايكنجى بر محاربه ده طوتوشدى ..
متفقلرك موقعلرى غايت محكمدى حتى بونلرك برنده ايدى كه وقتيله (برسلو)
Breslau و (درسدا) آراسنده بيوك (فردهدريق) بر موقع مستحكم طوتوشدى ..
اويله ايكن بو داهيه حرب اومولماز قدرت ، باخصوص مهارت كوسترترك اعدايى
ايجه ازدى اما ماره شال (نهى) فرقه سنك كوچك بر سكته سيله ، غفلتيله بو ظفردن
بيوك فائده حاصل اولمادى . حتى بوگا بنادر كه (نابولئون) بؤ محاربه عقيبنده
فرانسه تلفاتنى كوزدن بچيردكن ، برده نتيجهيه باقدقدن صكره : « نصل ؟ بؤدرجه
تلفات اولسونده ينه هيچ بر نتيجه ، حتى بر اسير بيله يوق .. اوح ، بؤ حريفار
بنده زرينق بر اقايق جقلر (۱) » ديه باغير مشدر . « بؤ آوازؤ مايوسيت عسكرده
سرايت ايلدى ، هر كس بؤ وغازى بي انهدن تظليه باشلادى . بؤگون جنك ، يارين
جنك ، او برگون ينه جنك وجدال ! .. فردا بتون آل قان ايچننده ، بتون ماتم

pas un clou حرفياً ترجمه قابل اولمادى . بو
درلو مظفرياتة اسان تاريخده
Pyrus ديرلر كه بوده ، معلوم اولدينى اوزره
(پيروس) ك روماليله قارشى بر ظفردن ، بو
ظفرى متعاقب سويلديكى مهور سوزدن
كنايه در .

(نابولئون) دن طرفه چكىدى . بالاخره بوز
گونك ختامندن ، قرالك عودتندن صكره
(نهى) بونكيون محاكمه ايديلهرك قورشونه
دزلدى اما شمدى يارسده قوص قوجه برهيكل
مفخرته مالكدر .

Ces gens-là ne me laisseront (۱)

ایچنده ؛ طبق ماضی کبی . حال ایسه ایسته خونین بر کجیددر . رواسته کوره
 بۇ تظلمك انك محرقنى (نابولئون) - (۱۸۰۹) ده . (واغرام) محاربہ سندن بر قاج
 کون اول مشهور جنرال (لان) Lannes دن ایشیدیر . (لان) بالآخره (مونته بللو)
 Montebello عنوانی الدی که ، فرانسه نك وقيله درسعادتنده ، شمدی (پترسبورغ) ده
 سفیری بولان قونت (مونته بللو) بو ماره شالك احفادنندیز . ماره شال (لان)
 (۱۸۰۹) ده کی ویانه محاصره سنده ، یاخود بر قاج کون صگره اورلدی ، وفات ایلدی .
 بعض مورخلرک روايته کوره مجروح اولوم دوشکنده ایکن (نابولئون) زیارتسه
 کیدر ، اوده اوزمان آغزینی آچار : تاکی بو جنک وجدال ؟ تاکی بوجانلر بویه
 یانه جقدر ، اون اون بش سنه در بو آفت سوریور ، تاکی ؟ . « دییه ایمراطوره
 عتابلرده بولور . (۱) (دارست) Dareste کبی بیوک مورخلر بو فقره نی تکذیب
 ایله یورلر . صره سی گلنجه بو مسئله نی ده فصله چالیشیرز ..

شؤ (بوچن) مصادماتندن برنده ماره شال (دۆرؤق) Duroc مقتول دوشدی که ،
 بونکچون (نابولئون) عادتاً چوجق کبی هونگور هونگور آغلادی .. حتی بۇ حال
 کورن نفرلر مقتولدن زیاده ایمراطوره آجیه رق « زواللی آدم » دیبورلردی . منظره
 او درجه سوزناک ایدی . بۇ ماره شال (دۆرؤق) تا (طولون) دن بری (نابولئون) ک
 رفیق ، محبی ایدی ، هیچ یانسنن آیرلمادی .. معلوم یا ، یوز باشی (بوناپارت) ک
 اقبالی تا (۱۸۹۳) ده کی (طولون) محاصره سندن ، انگلیز دونائاسنه قارشى بۇ
 کوچک ، فقط پارلاق مظفریتدن اعتبار آ باشلادی .

*

(لوجن ، بوچن) ظفرلرندن صگره متفقلر بوهیمیانی طوته رق تا (اودر) (Oder)
 نهرینه قدر چکلیدیلر . فرانسلر صاقسونیانی باشند باشه استیلا ایلیدیلر ، آلمانیا نك
 قسم کلیسنی بنه قورتاردیلر ، (هامبورغ) ، (لوبک) شهرلرینی استرداد ایتیدیلر .
 آرتق روسیه ، بروسیا جنراللرینك غیظ وقهرینه پایان یوقدی . یکدیگرینه اسناد -
 (۱) زمانه مورخلرنددرکه طقوز جلدن مرکب اولقی اوزره فرانسه ایچون یازدی
 تاریخ عمومی نی توصیه ایدرز ؛ اسلوب لطیف ، تقسیمات خوش ، اساس گوزل ، هر صحیفه نك
 باشنده عنوانی ، حتی تاریخی بیله وار .

اهانت و قباحت ایلدورلردی . اتفاق مغلوب ، مقهور اولدی . . فقط بر درجهیه قدر ، هنوز بستیون یتمه‌دی ، بستیون باتمادی . ایکی اوج اوفاق مغلوبیت ویردی ، بر قاج مملکت الدن قاجیردی . گبرونه دها اردؤلر ، قطعلهر ، طاغ کبی امیدلر واردی . . مع مافیه شمعی سوز (آوستریا) نك ایدی . آوستریا نه‌درسه ، نه طرفه میل ایدرسه او جهت مظفر ، او جهت غالب دیمکدی ، آه ، آوستریا ایمپراطوری فرانسه ایمپراطورینک قائم پدری ، ناسیه حکومت (ماری لوئیز) (۱) Marie Louise نك پدری دکلکی . . . بوندن ماعدا روسیه سفرینه باشلانیرکن آوستریا ، فرانسه ایله رسماً اتفاق ایتدیعی ، روسله قارشی اردؤ بیله سوق ایله مدیمی ؟ او حالده آوستریا ایلر فرانسلردن طرفه ، غلبه فرانسلر نك دیمکدر . . اوت ، ظواهر بقیله‌در ، ظواهره نظر آ بقیله اولمق لازم‌گکیر . . فقط بر کره بواطنه باقلسون . (۱۸۰۹) دهکی ویانه معاهده‌سیله (نابولئون) آوستریانک قولنی ، قانادینی قیردی ، ماضیسنی خرد خاش ایتدی ، آیتسنی تهلکیه قویدی ، بالجمله آمانی یل کبی سیلیدی ، صاووردی ، حتی مستشار خاصی (تالهیران) نك سوزینی ، نصایحنی دینگامه‌بیرك بؤ وادی تدبیرده بستیون ایلری کیتدی . .

آوستریا ایمپراطوری برنجی (فرانسوا) ایله وزیر ابر تدبیری (مترنیخ) (۲)

تدبیر و سیاستده ایسه (ماتیول) اثرینه مقتفیدر . بر آرائی اوروپاچه بیله باشند باشه نفس متکلم وحده اوله‌رق (مترنیخ) اصولی طرز معروف اداره ایله اوروپایی جویردی ، آلمانیایی ، آوستریایی ، هله ایتالیایی قاص قاص قاووردی . کهنه برادای افاده‌ایله لسانزه دخی ترجمه ایدلمش اولان (مریزون) بحرری مشهور (سیایو یو بلایقو) ، بو مجسم علوجناب ، بو مختال کمال فکر و قلب شو دورنک مخصوصی ، (مترنیخ) اصولنک فیض برکتیدر . بعض مورخلر بو صاحب سیاستی مسلکسز لکله ، غرورایله ، دیسه ایله اتهام ایدیورلر . . فقط بر قاعده قدیمه وارکه ، اخلاقی ایکی‌به آیره‌رق معاملات سیاست و حکومتده بعض احوال

(۱) (ماری لوئیز) بالآخره قوجه‌سنه قارشی بیوک وفاسزاقی گوستردی . (۱۸۱۵) دن صکره (ویانه) بیوک قونفره‌سنک قراریه ایتالیادهکی (پارم) Parme بلده‌سنه دوشس اولدی . . بو ائنده پرده بیروانه حرکتدن چکمدیگی ، برنجی فرانسوا ایله (مترنیخ) ده بو گامگوز بومو قدن ماعدا بر درجه‌به قدر اوزاقدن اوزاغه اشتراک ایلدکری ایچون بعض مورخلر بو حاله « فضاحت رسمیه » وصف مغنیدارینی وبردیلر .

(۲) Metternich بوعصر نك ایشدارندن اعتباراً نا اواسطنه قدر حکم سورمش بر صاحب سیاستدرکه ، آوستریا باش وکیلی ایدی . اصول اداره حکومتده صو نك درجه مطلق ، مستقل ،

بۇ حالە صورۋە رضادادە اۆلەيدىلەر . اق درجە رضادادە اۆلەيدىلەر كە ، ايمپراطور ك قىزى
 (ماری لۇئىز) ى ، (ھابسبورغ) خاندان معظمتك بۇ غنچە شادانى (ناپولئون)
 كېى بر تورىدى بىە زوجە نايە اۆلەرق بىلە ويرىدىلەر ، بوندىن ماعدا بر سىنە اولى
 روسىە علمىنە يورىركن فرانسه نك ظاهراً اتفاقى بىلە كىردىلەر .. فقط بۇ « ظاهراً »
 صورۋە « قىدلرىنە دقت ايتىلدىر .. بر فرانسىز مورخ نك دىدىكى كېى بر نچى
 (فرانسوا) دە « دولت باغرى صاقلرى » (۲) واردى . قىزىنى ويرمىكن بۇ فداكارلقدن
 مقصدى (ناپولئون) ك بۇ صورتلە كوزىنى آوتتەرق آلتدن آلتە يوم انتقامە ،
 استرداد ضايعاتە حاضر لانتقدى . بونلر ك غىسندىنە بر قىز ك ، بر (ماری لۇئىز) ك
 نە حكىمى اۆلور ؟ . داماد ايدىندىكن صكرە (ناپولئون) ى دها سەولتە محو ايتك
 قابل اۆليورمى ؟ آكا باقى .. روسىە علمىندە اتفاق بحتتە گلچە ، بۇ بر مواضعىدىن
 عبارت ايدى .. (۱۸۰۹) دە آوستريا علمىنە روسلردە فرانسىزلرلە متفق ايدىلەر ..
 نە ياپىدىلەر ؟ ھىچ ! . روسىە و آوستريا عساكرى قارشى قارشى بىە گلچە قارداش
 اۆليور يورلردى . بر برىنە اصلاً هجوم ايتە يورلردى . بۇ سفردە آوستريالىلر
 عىن اصولە ، عىن اثرە اتفاقا ايتىدىلەر . فرانسه ايلە بۇ اتفاق سايسندە فرانسه علمىنە
 تېجىھىزاتدە بولدىلەر ، روز مسعدتبروز انتقامە حاضر لاندىلەر ..

ايشتە (موسقووا) رجعت مەلىكەسىندىن صكرە اۆكۈن ، اق مسمود كۈن ،
 بردن برە بر لمعە اميد كېى اوزاقدن اوزاغە كورونمىكە باشلادى . حتى بر تفصيل
 ذكر ايتىدىگىمىز (لۇچن ، بوجن) ظفرلرى بىلە بۇ رۇيتە مانع اۆلمادى . شۇ
 تفصيلاتدىن شەكىلك بر نېدە مستبان اۆلور كە ، آوستريا اساساً ، باطناً ، فكرياً ، املاً

خاتمە چىكىدى . قوجە سياسى ، اوزمان خاتمە
 عمرە ايرەش اولدىنى خالە كوس كوس طريق
 اغترافى بويلاقمە ، لوندردە چىكىمگە مجبور
 قالدى .. الجزاء من جنس العمل ..

(۲) - Les antrailles d'Etat ايجە
 خاطرمدە دگىلىدە بو سوز مورخ مشهور
 (صوزل) ك اولسە گر كدر ..

مدخولە بىە جواز ويرمىورمى ؟ . مثلاً بېوك
 (فرەدرىق) خصوصياتدە وفاكار ، صادق ،
 محق ، باخصوص سوزىنك ارى ايكن ، مناسبات
 بين المللدە ، لىستان و سائرە مسائلندە اولدىنى
 كېى ، بوفضائلدىن كاملاً مەرا كورونمە يورمى ؟
 (۱۸۴۸) حالاندىركە (مترنىخ) دەدە ، (مترنىخ)
 اصولندە ھر طرفدە ، حتى آوستريادە بىلە

متفقردن طرفه میالدز ، (نابولئون) ه بلیکه آئوردن زیاده خصم جاندر ، بقبله اقلدیفنی ده اق صروده کی احوال و حرکات خفیه سیله اثبات ایلدی ..

ذکری کچن شو ایکی مظفریتدن صکره متفقله بر بارجه فتور گلدیگنی سوبلدک . (مترنج) کیزلیدن کیزلی به چاره ، بر قوسیا قرالنه مرخصلر کوندزدک بؤ مایوسیتک اوکئی آلفه ، اتفاقه تقویت ویرمگه جالیشدی .. نیچون ؟ بروجه بالا عرض ایلدک یا ، (نابولئون) ی محو ایتک ایچون ، ویانه معاهده نامه سنی یار جالامق ایچون . ذاتاً اقله عهد ایتمشدی .. لکن صوری بیطرفلقدن سلمه السلام محاربلیکه صیجرامق ایسته میوردی ، چونکه هنوز آوستریا حربه حاضر لانا مامشدی . بونکچون بر بارجه ده وقت ، بر بارجه ده (نابولئون) ی او یالامق ایستردی ، تاکه باجمله تدارکات اقلسون بیتسون ، مصالحدن محاربیه بالسهوله کجلیویرسون .. بؤ صورتله ظواهرده خلل گلعبوردی .. آوستریا متفقله فرانسه ایمپراطورینک آره سنه مصلح ، متوسط ، فقط مصلح بر مصلح ، بر متوسط اقله رق ، یعنی وساطت مسلحه ایله کیریوردی . شاید (نابولئون) تکلیفاتی قبول ایتمزسه - ذاتاً مقصده بؤایدی - سلاحه صاریله رق متفقله التحاق ایده جکدی .

۴ . حزران ۱۸۱۳ ده (مترنج) ک تکلیفی اوزرینسه (نابولئون) ۲۸ تموز ۱۸۱۳ ه قدر بر متارک نامه امضالادی . بو مدت ظرفنده عمومی بر قونفره تشکیل اقله رق مسالت عمومیه بؤ قونفره جه موقع تذکره قونه جقدی .

(نابولئون) بؤ مصالحیه قاندى ، بؤ متارکیه بقبله مظفر ایکن قائل اقلدی . چونکه فرانسه اردؤسنده شکایت آفاقی طوتیوردی ، هرکس حربدن ییقمش ، آرتق صلح ایسته میوردی ، گنجلرده اختیارلر قدر بؤ مشاق بی نهایتدن بیزار ایدیلر . شان و شرف ایسه آرتق الویردی ، لوی ظفر اورق پانک بر کوشه سندن اوبرینسه فرانسه نامی طولاشدیردی ، طوردی . فکر مخالفت اق درجهیه گلشدی که بردن بره پارلایویرمک ایچون کوچک بر مغلویت بکلبوردی .

(نابولئون) شو متارک ایله صلح ایچون حسن نیتنى ، میانی عمومه کوسترمک

ایستادی. بوندن ماعدا عمومی بر قونفرده دولتلری بر برینه دوشوردرک بؤ اختلافدن استفاده امید ایدیوردی. (آوستریا) نك فرانسه علیهنه دونهیه جگنه، (آلمانیا) دهکی تابعلری نك کندن آیرلایه جغنه، ییلغز نه درلو ملاحظاته مبنی، قناعت کتیریوردی؛ باخصوص بؤ فرصتدن استفاده ایله تجهیزات عسکریه سنی اکمال ایتک، سواریلرینی یگیدن دوزلتمک، فرانسه دن (۱۲۰۰۰۰) نفر دهها جلب ایده یلک، خلاصه (اوستریا) Ousterlitz، یاخود (فریدلاند) Friedland (۱) کبی بارلاق بر ظفر دهها استحصال ایدرک اورقپانی یگیدن دهشته دوشورمک، بؤ صورتله تکراراً منقاد قیلق امید ایدیوردی. فقط هیچ حسابیه آمیوردی که بؤ مهلتدن استفاده ایدرک بر قوسییا متصل عسکرینی چوغالتیور، روسیه لهستانی فتح ایدن اردؤسنی جلب ایله یور. (برنادوت) Bernadotte (۲) ایسه (استرالسوند) Stralsund دن کیلره بینیوردی. بونلری بؤیله جه حسابیه قاتماقدن بشقه فرانسه یه ده آوازه مظفریایله غنا ویرمگه باشلابوردی، تاریخلری آلت اوست ایله یور، اعدانك ضایعاتی اعظام ایدیور، صحتدن ده گوزل گوزل خبرلر ویریوردی. حال بوکه کوندن کونه قوتدن دوشیور، (بعض ولایتلریمزده دیدکلری کبی) کوتوله یوردی.. آتی باشدن باشه مشکوک، مظلم، کندی ایچون، فرانسه ایچون بیوک براضمحلال محتمل، ملحوظ ایکن سابقه غرور ایله، عزت نفس ایله، هیچ شبیه یوق، — علی رغم الاعداء — شن، امین، قوی کورونمک ایسته یوردی. برطرفدن (ماری لوئیز) پارسده، (شربورخ) ده، (سن قلو) ده فرانسه اردؤلرینك، فرانسر نورستکان عسکرینك شانه، شرفه ضیافتلر ویریر طور برکن، دیگر جهندن کندی (درسده) شهرینی عادتاً بر سورگاه شوق و طریبه دوندیریوردی. گویا که صوت غالبیتی جهانی کیف مایشاً طوتمشدی.

اولدی، (۱۸۱۴)، (۱۸۱۵) ده متفقله برابر وطن اصلینك علیهنه یوردی، (ناپو. لئون) ك سقوطندن صکره چار برنجی آلکساندر بر آراق فرانسه تختنه بو ذاتی اوتورمق بیله ایستدی، فقط موفق اولامادی.

(۱) برنجیسی آوستریایله، ایکنجیسی روسله قارش (ناپولئون) ك بیوک مظفر یتلیدر.
(۲) مروف بر فرانسه جنرالی، (ناپو. لئون) ك رقیبدرکه بالاخره اسوج قرالی

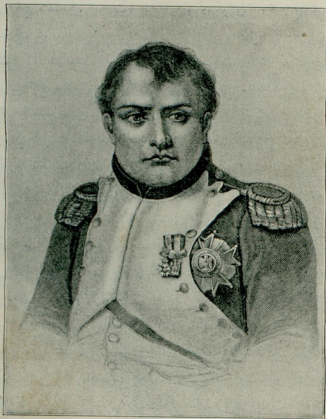
(مترنخ) ایچون بۇ متارکه ، بۇ قونغره ، بۇ امید مصالحه صرف بر خذعه ، مقصد محاربه ، (ناپولئون) ی اورته دن قالدیرمق ، فرانسه یی حال قدیمته صووق ایچون محاربه ایدی . فقط سیاستله ، تدبیر ایله حیلایی بۇ حکومت آدمی اق قدر مزج ایدیوردی که ، ظاهر دن شۇ حقیقت کورولم یوردی . حتی بر جوق مورخلرجه حالا بیله کورولم یور .. شۇ تدبیر ایتدیگی دولاب ، ذوالجناحین اولدینی ایچون (مترنخ) اولا کیتدی ، (بوهیمیا) حدودنده برنجی (آلکساندر) ایله کوروشدی .. « آوستریانک وساطتنی شاید (ناپولئون) رد ایدرسه ، اق زمان بز سزه التحاق ایدرز ، قبول ایدرسه مذاکرات صلیه ائسانسند عیاناً کوریلیرکه ، (ناپولئون) هیچ بر شرط معقول و مقبولی ، ممکن دگل ، قبول ایده مز ؛ اق حالده نتیجه ینه برنجینک عینی دیمکدر » یعنی اولی ده حربدر ، آخری ده حربدر .. هر حالده آوستریا متفقله ملحق دیمکدر . ذاتاً متفقله آرالرنده کی جبل اتفاقی (ناپولئون) ه قارشی کیتدکجه تشدید ایدیور ، طورییورلردی . (۱۸۱۳) شباطنده روسیه ایله بر قوسیا (قالیش) Klalisch ده بر معاهده اتفاقیه عقد ایتدیلردی ، مارتده (برسلو) معاهده سیله بۇ اتفاقه تقویت و بر دیلر . حزیرانده (رایشنباح) Reichenbach ده انگلتره یلگی بر معاهده ایله فرانسه علیه بۇ اتفاق دوام ایتدکجه روسیه یه آیده ۳۳ میلیون بر قوسیایه ۱۷ میلیون وعد ایدیوردی ، آوستریا ارکان حکومتدن (استادیون) Stadiôn متفقله نزدیکه کوندردی ؟ . (آوستریا اتفاقه کیرمکه حاضردر . آنجق تجهیزات عسکریه سی اکل ایده یلک ایچون بر قاج هفته ایستر . » دیمک ایچون ..

ایشته (مترنخ) بۇ فکر مضمری ایجه بسله دکن ، ذهنه یرلشدیردکن صکره (ناپولئون) ه مصالحه تکلیف ایدیور ؛ شرائط عرض ایله یور . آرتق بۇ عرض و تکلیفده صمیمیت ، جدیت آرانیرمی ؟ مقصد وقت قازانمق دن عبارت دکلکی ؟ بۇ یولده هر درلو مذاکراتک ، فرانسه امپراطوری نه درجه حسنیت ، نه قدر مامشات کوستریرسه کوسترسون ، عاقبت بوشه جیق جفی ابتدادن موثوقاً ، عیاناً کورونمپورمی ؟ دولابنی بویله جه قوردقن صکره (مترنخ) طوغریجه ادرسد ،

(ناپولئون) كڭ يانسە بويلا ندی . متاركە نك تمدیدینی ، بر قونغرە نك تشكىلانی تەكلیف ایلیدی . بۇ قونغرە دە برنجی (فرانسوا) صلح ایچون طرفینە عرض وساطت ایدەجك ، بۇ وساطتی قبول ایتمە نك علیهنە دونە جكدی . ایمپراطورینك ، اقدیسنك نامنە (مترنج) شۇ شرائط صلیهینی (ناپولئون) ا بیلدی بریوردی : (هولاندا) نی ، (اسویچرە) نی ، (اسپانیا) نی ، (لهستان) ی ، (قونغرە دەراسیون دۈرەن) دیکلری بر قسم آلمانیانی ، ایٹالیانك قسم اعظمینی ترك ایتمك ، براقق لازمدر ..

بۇ تەكلیف جدی ، صمیمی دگلدی . نیچون دگلدی ؟ بالادە بر نبذە گوردك ، آئیدە دها زیادە دلائل مقنعە ایله گوردەجگز . مع مافیە (ناپولئون) بۇ شرطلری قبول ایتمدی ، رد ایلیدی . قبول ایدیدى ، فرانسه او قدر بیوك ضیاعە اوغرامایوردی ، ینە حدود طبعیەسنی محافظە ایله یور ، (رن) نهرینك ساحل - یسارینە قدر گلیوردی . (بلجیقا) ایله برابر (ایٹالیا) نك بر قسمی دە فرانسلردە قالیوردی . حال بوکە بر سنە ، ایکی سنە صكرە فرانسه بتون بتونە مغلوب اولونجه شۇ فوایدن كاملاً محروم دوشدی ، بر قاچ قات دها زیادە کوچلدى . بۇ محرومیتی ، بۇ خساری حسرتلە گوز اوگنە کتیرن فرانسلر مورخلریدرکە ، تەكلیف مەسوطی رد ایلیدیگیدن ، بقیلە هر حالده پارلاق ، مفید بر مصالحه یه راضی اولمایەرق مملکتی عاقبت مەهلکە یه دوشوردیگیدن طولانی (ناپولئون) ی شدتلە مواخذە ایله یورلر . (دوسونویل) كڭ نطفندن استخراج ایله بۇ مجتث دیباچەسنە درج ایلیدیگمز فقرە دە بۇ مواخذە نك بر شکل نویندر .. بزجە (ناپولئون) بۇ شرطلری قبول ایتمش اولسە یلدى . خصماً ایشە ینە بر قولب طاقارلر ، نتیجە ینە محاربه یه منجر اولوردی یا ، اق جہتی بر طرفە براققرق شۇ امر محالی بر لحظە ممکناتدن عد ایاسەك فی الحقیقە فرانسه ایچون بقیلە بر مصالحە دە فواید لائحی صی واردی . آرتق بۇ دغدغە حرب ووغا ختامە ایریوردی . الە ینە قوص قوجە بر قطعە فتوحات قالیوردی ، سنەلردن بری گمراه گمراه اوران او ناقوس ظفر ، سیل کبی آقان او آل قانلر بوش بوشنە اورمش ، بوش بوشنە آقش اولمایوردی .. فرانسه ینە بیویوردی . هم دە خارق العادە بر صورتدە بیویوردی . زهی نعمت ! حال بوکە (۱۸۱۴) دە ،

۱۸۱۵ | ده اق مهلك مغلوبه بولردن سكره بۆله بيوكلگنى محافظه ايتك شوبله
 طورسون كو چلدى . يگرى بش سندهن برى قازانقلرىنى گيرى ويردكن ماعدا
 ماذى و معنوى بر چوق رخنه لرده يدى . بۇ خساراتك مسؤلىتى كيمدر ؟ . بر
 چوقلرى ديورلر كه : (نابولئون) ده دره چونكه خطيئات سارمىدن صرف نظر هيج

نابولئون بوناپارت (۱)

اوملازسه شۇ (۱۸۱۳) شرائطنى قبول ايتلى . بۇ فلاكتلر ك اوگنى آلميدى . . ؟
 بۇ ادعانك درجه حقيقتنى آكلامق ايجوندر كه ، ايشته شۇ تدقيقاته قوبوليورز .

*

۲۸ حزيران (۱۸۱۳) ده (مترنخ) ايله (نابولئون) اوزون اوزادى يه (درسدا ده

[۱] ۱۸۱۳ دهكى تصويرى در . (للطابع)

گوروشدیلر . بۇ ملاقات سكر ساعت سوردی . بالطبع فرانسە ایمپراطوری ،
اوقدكای خارق العاده سیله قائم بدرینك بتون دولاب تزویری آكلایور ، حدتدن
کویلره یینیوردی :

— محاربه ایسته یورسكز اویله می ؟ ایسته دیگكز بۇ اولسون . (ویانه اده
بولوشورز . قاج متفكسكز ؟ دوت ، بش ، آلتی ، یگر می ؟ نهدر چوق اولور سه كز
اوقدر مستریحم ؟ .

(ناپولئون) ك شؤ حدت آلود سوزلرینه قارشى (مترنج) باردانه شؤ جوابی ویریر :
— حرب و صلح ذات حشمتا بکرك یداراده گرده در . بۇ گون ده ایسترسه كز
مصالحه عقد ایده بیلیرسكز .. لکن یارین ایش ایشدن بکر .

— بندن نه ایسته یورلر ؟ ایسته یورلرکه شرف و ناموس می آباق آلتنه آلایم ،
اصلا ، اولورم فقط فتوحاتمدن بر قاریش یر ترك ایده م .. سرك حكمدار لر یكز
اریك پیرا اوله رق دنیا به گلدكاری ایچون یگر می دفعه مغلوب اولسه لرده پایتختلرینه
دونه بیلیرلر . بن بقیله یابامام ، چونكه توره دی بر عسکر م .. سز عسکر دگلسكز .
آنکچون بر عسکر ك بۇ بوله کی حسیاتی آكلایاماز سكز ، بنم کی میدان محاربه ده
بیومش بر آدم ایچون میلیونلرجه اولسه بیله حیات بشر ك هیچ حکمی یوقدر .

بر طرفدن شو سوزلرله حدت و شدت یوسکور یرکن ، دیگر جهتدن طبق
(ارفورت اده برنجی (آلکساندر) ایله ملاقاتنده اولدیغی کی (ناپولئون) قالباغی
یره فیلاتیور . ایشته ، (دوسونویل) ك نطقندن بالاده ذکر ایتدیگمز پارچه ده
بۇ سوزلردن بر قسمیله استشهاد دعوی اولونیور .. اوت ، بو جهانگیر حریرص ،
فتوحاتندن بر قاریش یر اولسون ترك ایتمگه قائل اولمایور ، اوت متفقلر ك تکلیفاتی
جف القلم رد ایله یور .. فقط آتیده کوره جکز که تکلیفدن تکلیفه فرق وار .
(مترنج) فی الحقیقه بۇ مصالحیه طرفدار اولسهیدی ، ایمپراطوری بقیله قوری قوری به
اغضاب ایده جگنه ده ملام بر طریق تسویه آراردی ، بالفرض قونغر نك زمان
تشکیل و تشکلی بکلردی ده اوقوت بسط مرام ایلردی .

(ناپولئون) شؤ ملاقاتده اويله ساده دلانه اداره افکار ایدیورکه ، حرص و وحدت

بۇ داهییهی بیلله قابندن چیقارییور، ضعف عقله دوشورییور دیمکدر.. گویا انگلتره پاره ایله (مترنج) ی الده ایتمش، گویا آوستریا (۷۵۰۰۰) دن زیاده عسکر تجهیز ایدمهزمش، گویا فرانسه شووغای بی اتھادن یورغون دگمش.. حال بوکه (مترنج) ک مقصودی صرف آوستریانک اقباله، منافعه خدمت ایدی، حال بوکه آوستریا (شوارتسبرغ) ک Schwartzenberg زیر اداره سنده یوز بیگی متجاوز بر اردو حاضر لامشدی. حال بوکه فرانسه شو یتمز توکنز محارباتدن یورغون، ییلفین، یزار، مشتکی ایدی. فریاد ایدیوردی. (مترنج) بتون بۇ حقائق اعلا، رعنا کور میور میدی. بیلور میدی؟ مع مافیه (ناپولئون) ک شواقوال تهیدکارانه سنی شیطنتله دیکلهدی، بۇ تهیداتی حسن تأثیر ایتدی صانهرق یچاره جهانگیر خاتمه. ملاقاتده مخاطب دسانه :

— بیلور میسکز؟ نتیجه نه اولسه گر کدر؟ بگا اعلان حرب ایتیه جکسکز. دیدی، فقط بۇ حکمنه شو جواب مدهشی آلدی..
— ایشکز بیتیکدر، بۇ حقیقی بورایه گلیرکن استشمام ایدیوردم، شمعی کیدرکن عیاناً کوریورم، آکلابورم..

حقیقه (ناپولئون) ک ایشی بیتیکدی، ولو دهانک، دهای حربک بیوک یاردیمی اولسه ده او یله قیریق دوکوک عساکر مشاقرده ایله دزت بیوک دولتک، بر جوق ده کوچک دولتلرک لایمدا اردولرینه قارشى گلمک محال، نتیجه فرانسزلر ایچون همه حال اضمحلال ایدی. بۇ عاقبتی عیاناً بیلدکلری ایچون متفقلرک هیچ بری، آوستریا برنجیلری اولق شرطیله شومذا کراتک صلحه منجر اولسنی ایسته میورلردی. (ناپولئون) بۇ حقائقدن بسبتون غفلت ایتدی؟. بسبتون حرص و حدتنه، عزت نفسنه، هوس و هواى شخصنه مغلوب اولدی؟ بۇ بابده آرای مورخین پک زیاده اختلافه اوغرایورسه ده، بزجه و نائق اخیره ایله تبین ایدن حقیقت (ناپولئون) ک لهنه در. بۇ وثیقه لری بالآ خیره اوزون اوزادی به عرض ایتمدهن اول اوچ نقطه وارکه واضحاً کوزه چارییور؛ بۇ صوگ حکمی تأیید ایله یور: اولاً، آوستریا اق معهود وساطت مسئله سیله، بۇ دولایبیلله (ناپولئون) دن (۲۸) تموزه قدر متارکه

ایستدی . متفکر مغلوب . کندی مظفر ایکن حریف بؤ متار که به راضی اولدی .
 ثانیاً بؤ متار که نك (۱۰) آغستوسه قدر تمیدی طلب اولوندی . آگاهده رضا
 گوستردی . ثالثاً (براغ) قونغره سنه موافقت ایلدی . مرخصلر گوندردی .
 شمعی متار که لر قوری بر ولوله دن . بر قیل و قالدن . قونغره ایسه بر سفسطه دن .
 بر مضحکدن عبارت قالدیسه قباحث کیمکدر ؟ (نابولئون) کیمدر ؟ ایسته روح
 مسئله بؤ نقطه ده در که . برده اویله گلشی گوزل بیاناته استداداً دگل حقائق الوثاقه
 کوره شؤ وقایعی نظر تفتیشدن کچیرمک . صکره تاریخک بعض قوانین لایتغیر یله
 محک تجربه به اورمقله اولور . بؤ متار که لرک . بؤ قونغره نك مذاکراتی نه صورتله
 جریان ایلدی ؟ . بؤ اشاده شؤر حال تاریخیه نك جلی و خفی احوال و حرکاتی ، منویاتی
 نه ایدی ، نصلدی ؟ . بتون بؤ دولتلرک اقصره ده کی سیاستلری نه وجه اوزره
 دونیوردی . . علی الخصوص بؤ روش که فطرته . طبیعته . بر نظام حادثاته تابعدر ؛
 ندرجه به قدر تحریف . یاتعیب ایتمک ممکنیدی ؟ . شؤ صور مجمله ایله عرض ایدلدکاری
 حالد مغلق گورینن بتون بؤ مسائلی تفصیلات و محاکات آتیسه اییدن ایی به
 توضیح و تفسیر ایلر .

(براغ) قونغره سی تشکل ایستدی . فرانسه نك مرخصلری (ویانه) سفیری
 (ناربون) Narbonne ایله بالاده ذکر ی کچن (قوله نقور) ایدی ، پروسیاینگکی
 (هومبولد) Humbolt . روسیه نكکی (۸) (آنتستنه) اسمنده بر فرانسر قاچاغی ،

(زمباب) مظفر بیلرخی ، آلمان شاعر مشهوری
 (گوته) به وله ویرن بوموقیتلری قازانمغه
 باشلیجه خدمت ایدن جنرال (دوموریه)
 Dumouriez ده بوگ وهنددرکه ، لوندریه
 چکیله درک ، انگلتره حکومتدن پاره آله دره ،
 لایتقطع فرانسه نك اضعیالنه چالیشدی .
 طور دی .

(۱) . - Anstetten محضا نفع و غرض
 شخصی ایله بوله دشمندن طرفه کچن . صکره ده
 فرستدن استفاده ایله وطن حقیقیتنک علپنه
 یورون فرانسلر بودورده آز دگل ، بونلرک
 الک . مشهوری جنرال (مورو) Moreau درکه
 بتون شو صوگ محاربته دشمن اردولرنده
 و « دائماً (نابولئون) ک بالذات حاضر
 بولونمادیغی برله هجوم ایدیکز » دییه امرای
 اعدا به وصایاده بولونیوردی . (لیززیغ)
 محاربه سنده برکله به هدف اولدی ، عملنک
 جزاسنی بولدی . (۱۷۹۲) ده کی (والی) ،

اشخاص و وقایع سائره ایجون ، حتی
 حاشیه لر ایجون آرزو بیورنلر ، مقتضی گور
 تاریخله مراجعت ایتلیدرلر . مثلاً ذکر ایتدیک
 (دارست) گوزل بر مرجعدر .

آوستریانکی ده فرانسزلرک « A tout seigneur tout honneur » دیدکلری وجه ایله (مترنج) جنابلری ایدی . اولاً (قوله نقور) ک آمرنامه سی گلدی ، بونی بکله مک ایچون بر جوق وقت اضاعه ایدلدی . ثانیاً قونفره معاملاتی تحریر آمی اولسون ، شفاهامی اولسون ، بیوک . فقط هوائی بر مباحثه گیریشلدی . بونکچون بر جوق وقت کجدی . فقط قصد حقیقی قونفره ک مذاکراتی بؤصورتله جور و تمک ایدی ، چونکه (مترنج) آریجه (نابولئون) ایله مذاکره و مناقشه ایدی (۷) آغستوسده فرانسه ایمپراطوری آوستریانک (اولتیماتوم) دیدکلری شؤ صوک تکلیفی آلدی : « (وارشوو) غراندوقالغی ، یعنی لهستان روسیه ، آوستریا ، برقسیا دولترینک آرالزنده تقسیم اولونغی ، (هامبورغ ، برهم ، لوبک) شهرلرینک استقلالی اعلان ایدلمی (بللیریا) ولایتلرندن واز کچلمی . (هولاندا) ، (اسپانیا) استقلال قدیملرینه رجعت ایله ملی ، (برقسیا) وسعت سطحی سابقه سی بولمی ، (قونفره راسیون دورن) ایچون حامی ، (قونفره راسیون هلمه تیق) ایچون مصلح لقبی براقلی »

بؤ تکلیف (نابولئون) ایچون بر مقدار کران اولسده فرانسه یی پک زیاده صارصمایوردی . حدود طبعیه دن ، یعنی (دن) بویسه قدر استملا کدن ماعدا (ایتالیا) ده فرانسزلرک النده قالیوردی . (۱۰) آغستوسده (نابولئون) بؤ تکلیفه جواب ویردی :

« (هولاندا) یی ، (Villes hanséatique) دیدکلری سالف الذکر اوج شهری براقیور ، آلمانیا بحثنی خفیف مهم کچور ، جدی و صمیمی صورتده آنجق (ایللیریا) ولایتلریله (وارشوو) غراندوقالغی ، برده اسپانیایی ترک ایدیوردی . بؤ جواب (۱۱) آغستوسده واصل اولدی ، حال بوکه (۱۰) آغستوسده کچه یاریسی ، یعنی متارکه ک نکضی اولدینی دقیقه کچه (مترنج) قونفره یی الفا ایدیور ، آوستریانک اعلان حربی ده نشر ایله یوردی . بؤ نقطه یه غایتله دقت بیورملی ، بیورملی ده مقصد ، اولدن نصل مقررر ، مستحضر در کورملی . (پراغ) دن تا (سیله زیا) حدودینه قدر آتشلر یاقیلهرق محاربه یه مباشرت علامی اردؤلره اظهار اولوندی . (۱۱) آغستوسده (قوله نقور) مذاکراته گیریشک ایستهدی ، فقط (مترنج) قونفره یی

طاغیتشدی . (قوله نقور) اصرار ایتدی اما نافله ایدی .. (۱۲) آغستوسده
 (مترنج) بتون مرخصلره آوستریانک متفقلره اتحاقنی رسماً بیلدردی . ایشته
 بؤغریب قونفره بقیله جه آچلادن قایاندی ، شو مذاکرات صلحیه باشلامدن بیتدی ،
 (نابولئون) ک بؤ خصوصده کی عنادینی ، حدتی بعضلری شایان موأخذہ کورسہ لرده
 نتیجه نك بقیله اولسنه اساساً سبیت ویرن آوستریانک خفایای مرامی ، بونکله برابر
 شئونک ایجاباتی ، طبایع احوال واقوامک حکمی ، بتون بؤ امورک ضروریاتی
 ایدی . ینسه بؤ سابقه ، بؤ سبیل ایله درکه (نابولئون) تا (لپزیغ) مغلوبیتندن
 باشلایه رق (واترلو) یه قدر یوواریلاندی ، جهانک الک بیوک دهاسیله ، فطرتک
 الک یوجه خواصیله ، زمانک هر درلو مساعدہ سیله اولسون بؤ حکمک ، بؤ نتیجه نك ،
 بؤ جوش خروشتک اوکنه الی نهایت کچمک محال ایدی .

(واندال) « مصلح اکبر » صفتیله (نابولئون) ی تکریم ایتک ایستدیکی ایچون
 (دوسونویل) شو اعتراضه گیریشدی .. فی الحقیقه اورقایی اؤن بش سنه متحادیا
 دود وغا ایچنده بوغان ، غرب وشرقی آوازه غالبیتیه ، طنین ناقوس مظفریتیه
 طولدیران ، آلمانیا ساحه لرده ، ایتالیا وادیلرندہ ، حتی روسیه اقوالرندہ کوگده لرہ
 قدر آل قانلر آقیدان بر داهیة دهاییه مصلح اکبر عنوانی ویرمک ایتدای امرده
 مدھش بر غلطه ، بر تضاده ، بر جناسه بکزر .. فقط مورخین مدققین کی
 حق الانصاف دوشونولوردہ تا ایتالیا سفرندن اعتباراً (نابولئون) ک کافه املی
 فرانسه نك قان ، قلیج بهاسیله ، بریار چده فکر و ذکا تاثیر ایتله دن بویسه قدر (۱۷۹۲)
 دن اعتباراً قازاندینی ممالکی تأمین ایتک ، بؤ فتوحاتی ، بؤ تصرفاتی انگلتره دن بدء
 ایله بتون دول معظمیه تصدیق ایتدیره رک بوندن صکره صلح و مسالمتہ قویولمق
 اولدینی آکلاشیلرس ، آرتق شو لقب مستحقده نه غلط ، نه تضاد قالیر نه ده جناس ! ..
 (۱۷۹۷) ده (قامیو فورمیو) معاهده سیله قازاندیغنی قاجیر مامق مجبوریتیه درکه ،
 فرانسه (۱۸۰۰) ، (۱۸۰۵) ، (۱۸۰۶) ، (۱۸۰۹) ، (۱۸۱۲) محارباتنه لایستقطع
 گیریشدی ، لایستقطع آوستریا ، روسیه ، پروسیا ، ینسه آوستریا ، ینسه روسیه ایله
 بوغاز بوغاز طوتوشدی ، کوچک ، مختصر بر (آمین) مصالحه سندن صرف نظر

اولنديني حالده انگلتره ايله يگر مي سته متمادياً چارپيشدي . آراده اسپانيايه .
 پورتگيزه انگلزلردن اخذنار ايجون ال اوزاتدي . حاصلی (ناپولئون) بر بنا ،
 معلا بر بنا ، حتی بر بنای مسامت قورمق ايسته يوردي اما بر درلو تمل طوتدیرا .
 مايوردي ، اثر بر طرفدن وجوده گلشنده ديگر طرفدن درحال باطلاق ويري يوردي
 بر بؤ مساعي بي انتهائي ، بؤ حال حيرت آرايي ، بؤ دهائي ، برده شو عاقبتی ، شو
 عجزي ، شو فلاکتی کورنجه (بوچن) محاربه سنده کی نفر لرله هم زبان اوله رق بؤ
 قوص قوجامان داهي به : « زواللی آدم ! » ديه آجيامق نمکخيدر ؟ (۱)

علي کمال

(۱) مقاله نك املاسنده کی تغيرات صاحبنك مخصوصاتندن اولديني و مجموعه مزجه مراعات
 اوانان املاي قديمه توفيق ايدلماش اولسی ايسه کاتبنك تنبيهه مستند بوانديني اخطار اولور .
 [للطابع]

